

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoP/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717202739
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8717202739.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci navrhovateľa X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX Q., proti osobe povinnej platiť výživné O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, XXX XX V., za účasti matky navrhovateľa N. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX Q., o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14P 44/2017-133 zo dňa 12. júna 2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 14P 44/2017-138 zo dňa 25. júna 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 14P 44/2017-133 zo dňa 12.06.2018 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 14P 44/2017-138 zo dňa 25.06.2018 s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Z v y š u j e výživné zo strany otca určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13C/1/2006 - 37 z 11.4.2006 na X. X., nar. XX.X.XXXX, zo sumy XXXX,- Sk na sumu 190,- eur mesačne, od 1.1.2018, ktoré výživné je otec p o v i n ý platiť k rukám matky vždy do 15.-ho dňa v mesiaci vopred.

II. Z a p o č í t a v a otcovi sumu 160,- eur ako splatenú časť výživného za obdobie od 1.1.2018 do 31.5.2018.

III. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.1.2018 do 31.5.2018 činí zo strany otca pre X. X. sumu 574,25 eur, ktorý z a v ä z u j e otca zaplatiť k rukám X. X. v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Súd prvej inštancie opravným uznesením rozhodol tak, že:

„I. O p r a v u j e rozsudok tunajšieho súdu 14P/44/2017 - 133 zo dňa 12.6.2018 v časti výroku rozsudku tak, že nedoplatok na výživnom činí zo strany otca pre X. X. za obdobie od 1.1.2018 do 31.5.2018 sumu 790,- eur.

II. V ostatných častiach ostáva predmetný rozsudok týmto opravným uznesením nedotknutý.“

3. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 62, § 78 odsek 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 13C/1/2006-37 zo dňa 11.04.2006 bolo manželstvo osoby povinnej platiť výživné (ďalej len „otec“) a matky navrhovateľa rozvedené a otec bol zviazaný prispievať na výživu vtedy mal. X. (ďalej len „navrhovateľ“) sumou 1300 Sk mesačne a na výživu vtedy mal. X. sumou 2000 Sk mesačne. V čase rozhodovania prvoinštančného súdu bol už plnoletý X. študentom strednej školy, mal zvýšené výdaje z hľadiska zdravotného stavu a venoval sa aj športu. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, keďže obom rodičom odpadla vyživovacia povinnosť k plnoletému X. a navrhovateľ je už dospelý, študentom strednej školy, kedy zvýšené výdaje sú vysoké na zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb. Príjem matky činil v priemere 800 Eur mesačne, príjem otca 450 Eur mesačne. O schopnosti otca uhrádzať výživné vo výške 190 Eur mesačne svedčila aj skutočnosť, že takto činil až do 31.12.2017.

5. Proti rozsudku s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti podal včas odvolanie otec ako osoba povinná platiť výživné. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že zvýši výživné zo strany otca zo sumy 1.300 Sk na sumu 90 Eur mesačne od 01.06.2017 a aby nedoplatok na výživnom bol otec povinný platiť v pravidelných mesačných splátkach po 20 Eur mesačne. Uviedol, že prvoinštančný súd nevzal do úvahy predložené bločky od vecí, ktoré synovi pravidelne kupoval ako ani to, že synovi poskytoval na každý jeho sviatok (meniny, narodeniny, Vianoce a iné) finančné dary v rámci jeho možností. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že otec má ešte vyživovaciu povinnosť k druhému synovi X. Z., nar. XX.XX.XXXX vo výške 120 Eur + 10 Eur mesačne. Súd tiež nevzal do úvahy, že jeho mesačný príjem činí 450 Eur. Nesúhlasí ani s nedoplatkom na výživnom.

6. K odvolaniu otca podala vyjadrenie matka, ku ktorému sa pripojil navrhovateľ. Uviedla, že navrhovateľ úspešne zmaturoval a od septembra 2018 nastupuje na vysokú školu - Prešovská univerzita, D. manažmentu. J. od decembra 2017 prispieval sumou 190 Eur, čo je dôkaz o tom, že je schopný platiť výživné v tejto výške.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na odvolanie podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutom rozsahu, konanie ktoré mu predchádzalo ako aj vyjadrenia účastníkov konania v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 C.s.p. a nasl. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie mal dostatočným spôsobom osvedčené okolnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu, skutočný stav zistený v primeranom rozsahu, vec správne právne posúdil a správne vo veci rozhodol.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu so závermi súdu prvej inštancie stotožňuje, na tieto poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Podľa ustanovenia § 62 odsek 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa ustanovenia § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa odseku 2, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Podľa ustanovenia § 78 odsek 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Odôvodnenými potrebami pri určovaní výšky výživného sú nielen základné a najnutnejšie hmotné potreby pre život človeka ako jedlo, ošatenie, obuv, ale aj ďalšie potreby dôležité pre vývoj a všestranný rozvoj osobnosti, rovnako sem patria aj náhodné výdavky spojené napr. so zdravotným stavom alebo s koničkami dieťaťa. Miera odôvodnených potrieb je rôzna a je závislá od veku, fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, a pod.. Všeobecne platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z toho dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že k poslednej úprave výživného došlo rozsudkom Okresného súdu v Poprade sp. zn. 13C/1/2006-37 zo dňa 11.04.2006 (právoplatné 13.05.2006), kedy súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu vtedy ešte maloletého X. sumou 1.300 Sk mesačne a maloletého X. X. sumou 2.000 Sk mesačne. V čase posledného rozhodovania mal navrhovateľ 7 rokov. Od poslednej úpravy výživného ubehlo viac ako 12 rokov. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol už navrhovateľ plnoletý (19 rokov) a navštevoval posledný ročník strednej školy, pričom od septembra 2018 bude navštevovať vysokú školu v Prešove. K zvýšeniu výdavkov došlo v súvislosti s prirodzeným rastom dieťaťa (náklady na šatstvo, obuv, hygienu, stravu) ako aj zdravotným stavom v priebehu rokov, či záujmovými činnosťami (posilňovanie a s tým súvisiace výživové doplnky).

15. Od poslednej úpravy pomerov došlo k zmene pomerov na strane oboch rodičov navrhovateľa a to v súvislosti s tým, že im odpadla vyživovacia povinnosť, ktorú mali voči synovi X.. Príjem matky predstavuje priemerne 784,85 Eur mesačne (č.l. 99 a nasl. súdneho spisu). Okrem navrhovateľa nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Okrem výdavkov navrhovateľa hradí náklady na bývanie (splátka hypotéky), komunálny odpad, stravu, poistenie, telefón, lieky a internet. Príjem otca v čase rozhodovania súdu prvej inštancie činil priemerne 612,85 Eur mesačne (č.l. 118 a nasl. súdneho spisu). Okrem uvedeného príjmu má otec navrhovateľa príjem z rozhodcovskej činnosti. Otec žije v dome, ktorého je spoluvlastníkom. Otec má okrem navrhovateľa ešte jednu vyživovaciu povinnosť a to k X. Z., nar. XX.XX.XXXX.

16. Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Je tomu tak z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znížovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napríklad tým, že prijme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku.

17. Odvolací súd si tak ako súd prvej inštancie uvedomuje skutočnosť, že okrem navrhovateľa má otec vyživovaciu povinnosť ešte voči jednému dieťaťu (ktoré malo v čase rozhodovania 17 rokov). Zdokladovaný príjem otca ako aj jeho možnosti a schopnosti podľa názoru odvolacieho súdu umožňujú, aby otec prispieval na výživu navrhovateľa sumou 190 Eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného ubehlo viac ako 12 rokov. Pribúdajúcimi rokmi sa odôvodnené potreby ako aj výdavky s tým súvisiace u odporcu neustále zvyšovali. Uvedené potreby doposiaľ z prevažnej väčšiny hradila matka navrhovateľa. Na veci nič nemení ani námietka otca týkajúca sa jeho finančných darov nad rozsah určeného výživného

(ktoré bolo v prepočte 43,15 Eur mesačne, t.j. približne 1,44 Eur na deň), nakoľko uvedené „dary“ mali nepravidelný, sporadický charakter. Navyše podľa názoru odvolacieho súdu darček pri príležitosti narodením neplní funkciu výživného.

18. K určení dlžného výživného odvolací súd uvádza, že tento bol súdom prvej inštancie vyčíslený správne. Otcovi bola rozhodnutím súdu uložená povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 190 Eur mesačne od 01.01.2018. Z obsahu spisu vyplýva, že od 01.01.2018 do 31.05.2018 otec uhradil sumu 160 Eur (v januári nezaplatil žiadne výživné a v nasledujúcich mesiacoch po 40 Eur mesačne, t.j. 4 x 40 Eur). V uvedenom období by však mal uhradiť sumu 950 Eur (5 x 190 Eur). Preto nedoplatok na výživnom od 01.01.2018 do 31.05.2018 činí sumu 790 Eur (950 Eur - 160 Eur).

19. Výška výživného je adekvátne vzhľadom na odôvodnené potreby navrhovateľa a na možnosti a schopnosti otca, bez toho aby bola ohrozená výživa ďalšieho dieťaťa, voči ktorému má otec vyživovaciu povinnosť. Výška výživného je plne súladná s hľadiskami, ktoré sú uvedené v § 75 odsek 1 veta prvá Zákona o rodine.

20. Majúc na zreteli vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 odsek 1 C.s.p. rozsudok v spojení s opravným uznesením v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

21. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 52 C.m.p..

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).